

FRANTIŠKOVI HEČKOVI

Bratislava dňa 28. januára 1947

Milý Fero!

Srdečne Ti ďakujem za Tvoj vianočný, novoročný atď. pozdrav i za Slovanské verše i za Matičný kalendár. Nepoďakoval som Ti skôr preto, lebo som Ti chcel dať konkrétnu odpoveď vo veci Janky Švarcovej, za ktorú si sa prihováral. Stav veci s kolegynou Švarcovou je takýto:

Vo Vrábloch máme 8 triednu ľudovú školu s riaditeľom, so 6 vydatými učiteľkami a jednou slobodnou Máriou Komáromyovou. Švarcová je mladšia ako táto, preto bola preložená a takto tiež jej bola vec vysvetlená. Ťažko je byť spravodlivý, najmä keď je mnoho slimákov a málo kapusty. A tak je u nás poradie určené tým spôsobom, aby predovšetkým sme chránili rodiny a potom uprednostňovali podľa veku. Pre Švarcovú Kaláz nie je diskriminácia. Jej žiadosť vedieme v evidencii a vyhovieme jej pri prvej nožnej príležitosti.

Prosím, aby si v tomto zmysle i vrábeľských i Švarcovú upokojil. Nech Švarcová nestráca chuť do roboty; bohužiaľ, nemáme na Slovensku len mes-tá.

Ďakujem Ti tiež za informáciu o béčkároch. Mám vo všeobecnosti tú samú skúsenosť ako Ty a prvú vhodnú príležitosť využijem, aby som ju aj verejne vyslovil.

Srdečne Ťa zdraví

Tvoj
L. Novomeský

František Hečko (1905—1960), básnik, prozaik, redaktor, publicista, osvetový pracovník. Po oslobodení ľudový-chovný referent MS, neskôr predseda spisovateľského zväzu.

Novomeskému napísal 14. XII. 1946. Zavinšoval mu

k Vianociam i k Novému roku a pokračoval: „Nech Ťa Pán Boh živí, lebo si obľúbený v národe. Mlčanlivo a s hlbokou ľudskou účasťou tisnem Ti ruku nad stratou Tvojho synčeka.“ Po intervencii za vrábeľskú učiteľku končí: „Inak, vo všeobecnosti, aby si vedel aj o rube učiteľskej skutočnosti: učitelia „béčkari“ sú v ľudovýchove oveľa čulejší, oveľa teplejší vzťah majú k ľudu, národu a štátu — ako veľmi mnohí „áčkari“! Ak môžete, odstráňte tie litery!“

Podľa nariadenia SNR z 23. VIII. 1945 všetci štátni a verejní zamestnanci museli sa podrobiť preverovaniu, či sa nedopustili fašistickej alebo kolaborantskej činnosti, či sa správali tak, ako vyžadujú zákony a mravná povinnosť demokratických čs. občanov atď. Na návrh preverovacej komisie mohol povereník zamestnanca a) ponechať v doterajšom služobnom postavení pri zachovaní všetkých služobných a platových nárokov, b) preložiť na iné služobné miesto mimo doterajšieho pôsobiska, c) určiť zamestnancovi nižšie platové nároky, prípadne mu udeliť nové miesto, d) preložiť z úradnej moci na trvalý odpočinok, e) prepustiť bez akýchkoľvek platových a iných nárokov.

Tak vzniklo pomenovanie áčkari, béčkari atď.

Slovanské verše — Hečkova básnická zbierka, vyšla r. 1946.